

SECTION 9**WAYS TO IMPLEMENT INTERNATIONAL
STANDARDS AND BEST FOREIGN PRACTICES
IN LEGAL REGULATION OF ARMS TRAFFICKING
INTO THE NATIONAL LEGAL SYSTEM****ШЛЯХИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНУ
ПРАВОВУ СИСТЕМУ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ
ТА ПОЗИТИВНОГО ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ОБІГУ ЗБРОЇ**

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-453-5-72>

**PECULIARITIES OF REGULATION OF CARRYING WEAPONS
IN DOMESTIC AND FOREIGN LEGISLATION
(THE CASE OF THE LEGISLATION
OF THE STATE OF TEXAS, USA)****ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ НОСІННЯ ЗБРОЇ
У ВІТЧИЗНЯНОМУ ТА ЗАРУБІЖНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ
(НА ПРИКЛАДІ ЗАКОНОДАВСТВА ШТАТУ ТЕХАС, США)**

Babych V. A.

*PhD in Law, Associate Professor,
Anton Makarenk
Kyiv professional and pedagogical
applied college*

Бабич В. А.

*кандидат юридичних наук, доцент,
Київський професійно-педагогічний
фаховий коледж
імені Антона Макаренка*

Muliar H. V.

*DSc (Law), Professor,
State University of Infrastructure
and Technologies*

Муляр Г. В.

*доктор юридичних наук, професор,
Державний університет
інфраструктури та технологій*

Питання що стосуються обігу зброї серед цивільного населення нашої країни набувають все більшої актуальності. Що зумовлено рядом викликів які постають перед суспільством взагалі та окремими громадянами зокрема через значну кількість несприятливих факторів

пов'язаних із неспроможністю держави забезпечити дотримання основоположних прав громадян в тому числі реалізувати передбачене конституцією право на захист життя від злочинних посягань.

Так зокрема ст. 27 Конституції України прямо вказує, – «Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань» [1].

Проте кожен адвокат, юрист чи науковець, як і звичайний громадянин власник вогнепальної зброї, чудово розуміє декларативність приписів цієї статті та можливість застосування цього припису лише на власний ризик у зв'язку з відсутністю належного законодавчого регулювання правил зберігання, носіння та застосування вогнепальної зброї у нашій країні.

На час написання цієї наукової роботи у Верховній раді України знаходиться на розгляді проект Закону України «Про право на цивільну вогнепальну зброю». У його тексті передбачено декілька новел щодо порядку носіння (транспортування) зброї досить цікавим на нашу думку буде здійснити порівняння цих норм з положеннями законодавства однієї з найбільш знаних у світі держав, що досить давно здійснила регулювання прав своїх громадян у сфері володіння цивільною вогнепальною зброєю, а саме на прикладі США, зокрема нещодавно (2021 році) оновленого законодавства штату Техас.

Так зокрема проект Закону України «Про право на цивільну вогнепальну зброю», а саме ст. 34 передбачає право громадян на носіння зброї у таких випадках:

1) Носіння, використання цивільної вогнепальної зброї категорії С, D, E, дозволяється під час заняття стрільбою (тренування), полювання чи проведення спортивних заходів у межах стрілецьких тирів, стрільбищ або стендів (стосується короткоствольної вогнепальної зброї, довгоствольної вогнепальної та гладкоствольної зброї, довгоствольної вогнепальної нарізної і комбінованої вогнепальної зброї)

2) Носіння цивільної вогнепальної зброї категорій D, E дозволяється у межах місця постійного зберігання зброї власником цієї зброї (стосується довгоствольної вогнепальної та гладкоствольної зброї, довгоствольної вогнепальної нарізної і комбінованої вогнепальної зброї).

Крім того законодавець планує встановити нелогічно жорсточе обмеження яке стосується носіння цивільної вогнепальної зброї у разі запровадження «воєнного стану», ч. 1, ст. 51 проекту закону передбачає: – під час введення воєнного стану відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» на території, де його запроваджено, забороняється носіння за межами місця постійного або тимчасового зберігання будь-якої цивільної вогнепальної зброї особами,

які не є військовослужбовцями, поліцейськими або представниками інших державних органів, в яких за працівниками закріплено табельну зброю [2].

В той же час зарубіжний досвід, зокрема законодавство штату Техас (США) надає громадянам набагато більше можливостей щодо реалізації свого права на захист та можливості носити вогнепальну зброю придбану у законному порядку.

Нормативним актом, що регулює порядок носіння зброї у штаті Техас являється House Bill 1927, останні поправки до якого вступили у дію з 1 вересня 2021 року.

Враховуючи відмінності у побудові законодавства у цьому нормативному акті використано принцип – дозволено те що не заборонено законом, тобто акт іде від зворотнього і прописує лише ті випадки коли заборонено носити зброю, отже у всіх інших випадках зброю носити дозволено і правила її носіння кардинально відмінні від діючих та пропонуваніх у вітчизняному законодавстві.

Так зокрема носіння зброї заборонено:

1) на території приватної власності власник якої встановив обмеження на носіння зброї саме на своїй території;

2) без спеціальної ліцензії для носіння вогнепальної зброї – навчальні заклади, виборчі дільниці, суди та пов'язані з ними установи, іподроми, бари, спортивні змагання, аеропорти, виправні установи, лікарні, психіатричні клініки, дитячі парки розваг, іроленди, місця проведення зборів органами законодавчої чи виконавчої влади;

3) на території яка являється власністю федерального уряду (військові бази, приміщення федеральних органів тощо [3].

Суттєвим є те що в цьому контексті мова йде про так зване носіння зброї без ліцензії, тобто просто придбаній на законних підставах та у спосіб що не порушує закон. А ті особи які мають так звану License To Carry (“LTC”) – ліцензію на носіння зброї тобто пройшли курси та мають право носити зброю як відкрито так і приховано мають можливість носити її і у тих місцях які обмежені для звичайних громадян (навчальні заклади лікарні і т.д.).

Крім того слід зауважити, що згідно з даними розміщеним на сайті Асоціації власників зброї Америки (GOA) в тих штатах США де було введено розширенні можливості для громадян носити зброю, починаючи з 2017 по 2021 рік, рівень злочинності почав поступово знижуватись [4].

Що свідчить про однозначну позитивність запровадження подібних норм і може слугувати прикладом для запровадження аналогічних норм і у нашому законодавстві. Адже злочинці будуть поводити себе значно

стриманіше якщо знатимуть що у відповідь на свої посягання отримують гідну відсіч.

На основі аналізу вищевикладеної інформації ми доходимо висновку що вітчизняне законодавство являється досить ретроградним та таким що спрямоване на побудову невиправданих обмежень з боку держави по відношенню до суспільства вцілому і законслухняного громадянина зокрема. Такий підхід, на нашу думку, суперечить здоровому глузду та обмежує конституційні права громадян. Тому логічним було б здійснити поступове запровадження більш лояльних до громадян норм законодавства особливо у частині норм, які регулюють правила носіння зброї.

Література:

1. Конституція України. *Офіційний вебпортал* парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 09.03.2024).
2. Проект Закону України «Про право на цивільну вогнепальну зброю». *Офіційний вебпортал* парламенту України. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72360 (дата звернення: 09.03.2024).
3. House Bill 1927. *Офіційний вебпортал* штату Техас. URL: <https://capitol.texas.gov/tlodocs/87R/billtext/html/HB01927F.htm> (дата звернення: 09.03.2024).
4. HB 1927 Конституційне носіння, розповсюдженні питання. *Офіційний вебпортал* Асоціації власників зброї Америки (штат Техас). URL: <https://texas.gunowners.org/1927faq/> (дата звернення: 09.03.2024).